

PRAGNIENIE ZRÓWNANIA SIĘ Z BOGIEM

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 30 stycznia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Iz 13,1-14,32; 24,1-27,13.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Oto nasz Bóg, któremu zaufaliśmy, że nas wybawi; to Pan, któremu zaufaliśmy. Weselmy i radujmy się z jego zbawienia!” (Iz 25,9).

„Po wygłoszeniu przez pastora wnikliwego kazania na temat pychy pewna kobieta, która wysłuchała owego przemówienia, zaczekała na duchownego przy wyjściu z kościoła, by powiedzieć mu, że jest bardzo zaniepokojona i że chciałaby wyznać swój wielki grzech. Kaznodzieja zapytał wprost:

— Co to za grzech?

— To grzech pychy — odpowiedziała. — Jakiś czas temu przez godzinę siedziałam przed lustrem i podziwiałam, jaka jestem piękna.

— Eee! To nie żaden grzech pychy — odpowiedział pastor. — To raczej grzech wybujałej wyobraźni!”³⁴

Od czasu, gdy grzech zrodził się w sercu pewnego potężnego anioła, pycha nie uszanowała granic odmiennych rzeczywistości, dotykając swoją przypadłością zarówno aniołów, jak i ludzi. Nigdzie problem ten nie jawi się tak fatalnie w swoich skutkach, jak to jest w przypadku duchowej pychy, koszmarniej cechy istot tak zepsutych, że ich zbawienie jest możliwe jedynie dzięki cudzym dokonaniom.

W tym tygodniu przyjrzymy się między innymi pochodzeniu pychy i samowywyższenia — dwóch prawdziwie pierwotnych grzechów.

³⁴ Paul Lee Tan, *Encyclopedia of 7700 Illustrations: Signs of the Times*, Rockville 1985, s. 1100.

Iz 13,1 zawiera imię Izajasza jako autora tej księgi (por. Iz 1,1; 2,1). Wydaje się, że wraz z tym rozdziałem rozpoczyna się nowa część *Księgi Izajasza*. Rozdziały od 13. do 23. *Księgi Izajasza* zawierają wyrocznie o sędzie nad różnymi narodami. Przyjrzyjmy się im uważnie.

Dlaczego proroctwa przeciwko różnym narodom zaczynają się od Babilonii?

W Iz 10,5-34 ogłoszony został sąd nad Asyrią stanowiącą największe zagrożenie w czasach Izajasza. Choć w Iz 14,24-27 wspomniany jest krótko Boży plan złamania potęgi Asyrii, to już rozdziały od 13. do 23. *Księgi Izajasza* dotyczą głównie innych zagrożeń, z których największym jest Babilonia.

Babilonia, posiadając bogate i wielowiekowe dziedzictwo kulturowe, religijne i polityczne, wyłoniła się z czasem jako supermocarstwo, które podbiło znaczną część świata, w tym Judeę, uprowadzając większość mieszkańców kraju. Jednak w czasach Izajasza nie wydawało się możliwe, by Babilonia mogła zagrozić ludowi Bożemu. Przez większą część okresu działalności Izajasza to Asyria zdecydowanie przeważała nad Babilonią. Od 728 roku przed Chrystusem, gdy Tiglat-Pileser III zajął Babilon i ogłosił się pod imieniem Pulu (lub Pul — zob. 2 Krl 15,19; 1 Krn 5,26) królem Babilonii, królowie asyryjscy kilkakrotnie najeżdżali Babilonię (w latach 710, 702, 689 i 648). Jednak z czasem Babilonia stała się wielką potęgą w tym regionie i to ona doprowadziła do upadku Królestwa Judzkiego.

Przeczytaj 13. rozdział *Księgi Izajasza*. Zwróć uwagę, jak mocnych słów używa prorok. Dlaczego miłujący Bóg czyni takie rzeczy i dopuszcza do tego, by się wydarzały? W wyniku przemocy z pewnością ucierpieli także niewinni ludzie, nieprawdaz (zob. Iz 13,16)? Jak mamy rozumieć tego rodzaju działania Boga? Co te fragmenty *Księgi Izajasza* i wszystkie fragmenty *Biblii* wspominające o Bożym gniewie z powodu grzechu i zła mówią nam o potwornej naturze grzechu i zła? Czy fakt, że Bóg miłości reaguje w ten sposób, nie jest dostatecznym dowodem, jak wielkim złem jest grzech? Musimy pamiętać, że to Jezus wypowiada te ostrzeżenia przez Izajasza — ten sam Jezus, który przebaczał, uzdrawiał, napominał i wzywał grzeszników do skruchy. Jak rozumiesz ten składowy element charakteru miłującego Boga? Zadaj sobie pytanie: — Czy ten gniew Boga może wpływać z Jego miłości?

Jeśli tak, to w jaki sposób? Spójrz na tę sprawę z punktu widzenia ofiary Chrystusa, który umarł za grzechy świata, cierpiąc coś znacznie gorszego niż ktokolwiek z ludzi może wycierpieć, w tym nawet owi „niewinni”, którzy cierpieli za grzechy swojego narodu. Jak cierpienie Chrystusa na krzyżu pomaga nam odpowiedzieć na te trudne pytania?

Babilon — kiedyś wielkie i wspaniałe miasto (zob. Iz 13,2-22)

PONIEDZIAŁEK — 1 lutego

W 626 roku przed Chrystusem Nabopolassar, Chaldejski władca, przywrócił dawny blask Babilonowi, ogłaszając się królem Babilonii i dając początek nowobabilońskiej dynastii. Następnie wraz z Medją pokonał Asyrię. Jego syn, Nebukadnesar II, był królem, który podbił Judeę i wprowadził Judejczyków do niewoli.

Jaki był ostateczny koniec starożytnego Babilonu? Zob. 5. rozdział *Księgi Daniela*.

W 539 roku przed Chrystusem, gdy Cyrus zdobył Babilon, dowodząc połączonymi armiami Medów i Persów (zob. 5. rozdział *Księgi Daniela*), miasto utraciło swoją niezależność na zawsze. W 482 roku Kserkses I brutalnie stłumił bunt Babilończyków przeciwko perskiej władzy. Polecił usunąć posąg Marduka³⁵, najważniejszego babilońskiego bóstwa, oraz zniszczyć niektóre umocnienia i świątynie.

Aleksander Wielki zajął Babilon w 331 roku przed Chrystusem, wypierając Persów właściwie bez walki. Mimo urzeczywistnienia na krótko jego marzenia, by uczynić Babilon wschodnią stolicą jego imperium, w kolejnych stuleciach miasto podupadało. W 198 roku po Chrystusie rzymski cesarz Septymusz Sewer zastał Babilon zupełnie opustoszały. Tak więc owo wielkie miasto — opuszczone przez mieszkańców — znalazło się u kresu swoich dni! Obecnie nieco irackich wieśniaków mieszka w niektórych częściach dawnego Babilonu, ale miasto jako takie nie zostało odbudowane.

Upadek Babilonu opisany w 13. rozdziale *Księgi Izajasza* miał oznaczać wyzwolenie potomków Jakuba, którzy byli jeńcami w Babilonii (zob. Iz 14,1-3). Wydarzeniem, które wypełniło tę przepowiednię, było zdobycie Babilonu przez Cyrusa w 539 roku przed Chrystusem. Choć Cyrus nie zniszczył miasta, to jednak był to początek końca Babilonii, która nigdy więcej nie zagroziła ludowi Bożemu.

13. rozdział *Księgi Izajasza* przedstawia upadek Babilonu jako sąd Boży. Wojownicy, którzy zdobyli miasto, są przedstawieni jako działający na zlecenie Boga (zob. Iz 13,2-5). Czas sądu został nazwany „dniem Pana” (Iz 13,6,9), a gniew Boży jest tak silny, iż dotyka gwiazd, słońca, księżyca, nieba i ziemi (zob. Iz 13,10,13).

Przeczytaj 5. rozdział *Księgi Sędziów*, gdzie w pieśni Debory i Baraka przedstawiono Pana jako przybywającego z mocą, tak iż ziemia drży, a z nieba pada deszcz (zob. Sdz 5,4). Sdz 5,20-21 wymienia pewne elementy składowe przyrody, w tym gwiazdy, jako walczące przeciwko obcemu przesładowcy.

Wyobraź sobie, co pomyślałby ktoś, kto by mieszkał w Babilonie u szczytu jego chwały i przeczytał słowa z Iz 13,1-22, a zwłaszcza z Iz 13,19-22. Jak niemądre i przesadzone musiałyby mu się wydać te przepowiednie! Jakie inne proroctwa, jeszcze niespełnione, mogą się wydawać niemądre i niemożliwe do wypełnienia? Dlaczego nierozsądne byłoby odrzucanie ich tylko dlatego, że wydają się nam przesadzone?

³⁵ Marduk był patronem Babilonu (przyp. red.).

W odpowiedzi na upadek Babilonu (zob. Iz 13,1-22), oznaczający uwolnienie dla ludu Bożego (zob. Iz 14,1-3), w Iz 14,4-23 pojawia się pełna szyderstwa pieśń (zob. także Mi 2,4; Ha 2,6) skierowana do króla babilońskiego. Jest to pieśń symboliczna, której nie należy rozumieć dosłownie, jako że zawiera powitanie wypowiedziane przez martwych królów a skierowane do następnego, który do nich dołącza w krainie śmierci (zob. Iz 14,9-10), gdzie leżą wśród robactwa (zob. Iz 14,11). W ten dramatyczny sposób Pan mówi pysznemu królowi, że zostanie on poniżony, podobnie jak to się stało z innymi butnymi monarchami przed nim. Nie należy tego rozumieć jako informacji dotyczącej stanu ludzi po śmierci!

Jak Iz 14,12-14 może się odnosić do króla Babilonii?

Babilońscy królowie najwyraźniej nie grzeszyli skromnością (zob. Dn 3,31-6,1). Roszcząc sobie pretensje do zrównania się „z Najwyższym” (Iz 14,14), ów król przekroczył wszelkie granice pychy. Choć babilońscy królowie mówili o swoich powiązaniach z bogami, to jednak przeważnie przedstawiali się jako im własnie podlegający. W wyraźny sposób okazywali to każdego roku podczas piątego dnia świąt noworocznych, gdy król miał obowiązek złożyć swoje insygnia (oznaki władzy królewskiej) przed oddaniem pokłonu posągowi Marduka, aby potwierdzić swoje prawo do zasiadania na tronie. Myśl o tym, by zająć miejsce choćby jednego z pomniejszych bogów wydawałaby się szalona i samobójcza.

Podobnie jak to jest w 14. rozdziale *Księgi Izajasza*, także 28. rozdział *Księgi Ezechiela* utożsamia zuchwalstwo wobec nieba z władcą pewnego miasta. Także tutaj opis wykracza daleko poza wszelkich ziemskich monarchów, a Boży celownik wskazuje bardziej precyzyjnie, że ten, który przejawia tak niespotykaną butę, przebywał w Edenie, był cherubem na świętej górze Bożej, doskonałym od stworzenia aż do czasu, gdy znaleziono w nim grzech, wskutek czego został odrzucony przez Boga i w końcu zostanie unicestwiony w ogniu (zob. Ez 28,12-18). Występujące tu wypowiedzi odniesione do jakiegokolwiek człowieka byłyby tak odległe od rzeczywistości, iż praktycznie nie miałyby żadnego sensu. Ale Ap 12,7-9 mówi o potężnej istocie, która została wyrzucona z nieba wraz ze swoimi zwolennikami. Tą istotą jest szatan, „który zwodzi cały świat” (Ap 12,9), podobnie jak zwiódł Ewę w Edenie (zob. 3. rozdział *Księgi Rodzaju*).

Szatan z pewnością ma bujną wyobraźnię: „Mówiłeś: Jestem bogiem, siedzibę bogów zamieszkuję pośród mórz — a wszak jesteś tylko człowiekiem, a nie Bogiem” (Ez 28,2). Jego śmierć dowiedzie ostatecznie, że nie jest on bogiem. Będąc niepodobny do Chrystusa, szatan zostanie unicestwiony w jeziorze ognia (zob. Ap 20,10) i nigdy więcej nie będzie dręczył nikogo we wszechświecie.

Porównaj Iz 14,13-14 z Mt 11,29, a także z J 13,5 i Flp 2,5-8. Jak pokazana tutaj różnica świadczy o charakterze Boga jako przeciwieństwie charakteru szatana? Co mówi nam o tym, jak Bóg postrzega pychę, zuchwalstwo i pragnienie wywyższenia siebie?

W 14. rozdziale *Księgi Izajasza* szydercza pieśń o szatanie — upadłej gwiazdzie jasnej³⁶ i „synu jutrzeńki” (Iz 14,12) — została wpleciona w szyderczą pieśń o królu babilońskim. Dlaczego? Porównaj Ap 12,1-9, gdzie smok utożsamiony z szatanem (zob. Ap 12,9) usiłuje pożreć dziecię niewiasty, gdy tylko się ono urodzi (zob. Ap 12,4). W Ap 12,5 wyraźnie wskazane jest, że tym dziećciem jest Chrystus. A to przecież król Herod usiłował zgładzić Jezusa, gdy był On jeszcze małym dzieckiem (zob. 2. rozdział *Ewangelii Mateusza*). Zatem smok jest zarówno szatanem, jak i rzymską władzą reprezentowaną przez Heroda, gdyż szatan działa za pośrednictwem ludzkich przedstawicieli. Podobnie było, gdy szatan stanął za królem babilońskim i księciem Tyru.

Dlaczego w czasach apostołów Rzym nazywano Babilonem (zob. 1 P 5,13), a w *Apokalipsie Jana* Babilon oznacza koalicję sił zła (zob. Ap 14,8; 16,19; 17,5; 18,2.10.21)?

Podobnie jak to było w przypadku starożytnej Babilonii, także Rzym oraz Babilon z *Apokalipsy Jana* są butnymi i bezwzględными potęgami uciskającymi lud Boży. Zwróć uwagę zwłaszcza na Ap 17,6, gdzie Babilon został przedstawiony jako pijany „krwią świętych”. Babilon oznacza bunt przeciwko Bogu, na co wskazuje sama jego nazwa. W języku chaldejskim nazwa ta to *Bab-ilim*, co dosłownie oznacza *bramę bogów* i wskazuje miejsce dostępu do boskiej przestrzeni. Przeczytaj 11. rozdział *Księgi Rodzaju*, gdzie jest mowa o tym, jak ludzie budowali wieżę Babel (Babilon), aby dzięki własnym staraniom osiągnąć boski poziom i uniezależnić się od Boga, uwalniając się w ten sposób od odpowiedzialności wobec Niego.

Gdy Jakub ocknął się ze snu, w którym ujrzał drabinę łączącą niebo z ziemią, rzekł: — „Nic tu innego, tylko dom Boży i brama do nieba” (Rdz 28,17).

Zwróć uwagę, że *dom Boży* został tutaj utożsamiony z *bramą do nieba*, czyli drogą dającą przystęp do boskiej przestrzeni. Jakub nazwał to miejsce Betel, co znaczy *dom Boga*.

Brama do nieba w Betel i *brama bogów* w Babilonie to dwa przeciwstawne sposoby dotarcia do boskiej przestrzeni. Drabina Jakuba została opuszczona z nieba na ziemię i objawiona z góry przez Boga. Natomiast Babilon, z jego wieżą i zigguratami³⁷, był budowany przez ludzi, poczynając od ziemi w górę. Te przeciwne kierunki symbolizują przeciwstawne sposoby zbawienia: dzięki łasce okazanej przez Boga albo dzięki ludzkim wysiłkom/dokonaniom. Jedyna prawdziwa religia jest oparta na prostym modelu z Betel: „Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę” (Ef 2,8). Wszystkie fałszywe religie (w tym legalizm³⁸ i zeświecczony humanizm³⁹) są oparte na pysze modelu babilońskiego. Różnica między nimi została wymownie ukazana w przypowieści Jezusa o faryzeuszu i celniku (zob. Łk 18,9-14).

Po spędzeniu kilku lat w buddyjskim klasztorze kanadyjski piosenkarz Leonard Cohen (1934-2016) wyznał w wywiadzie:

— „Nie jestem zbawiony”⁴⁰.

Na czym polegał jego problem w świetle dzisiejszej części lekcji? Czego nie rozumiał on w kwestii zbawienia?

³⁶ Rzymianie i Anglicy przetłumaczyli ten zwrot jako Lucifer (zob. WLJ i KJV), a Polacy jako Lucyfer (zob. BJW, UBJW i UBG) (*przyp. red.*).

³⁷ Świątynia babilońska w kształcie schodkowej piramidy z kapliczką na najwyższym piętrze (*przyp. red.*).

³⁸ Wiara, że ściśle przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa religijnego daje zbawienie — życie wieczne (*przyp. red.*).

³⁹ Postawa intelektualna i moralna wyrażająca się w uznawaniu człowieka za najwyższą wartość moralną i źródło wszelkich innych wartości (*przyp. red.*).

⁴⁰ Mikal Gilmore, *Brother of Mercy*, w: *Spin* 3/2002, s. 108 (*przyp. red.*).

Po ogłoszeniu wyroczni przeciwko poszczególnym narodom w rozdziałach od 13. do 23. *Księgi Izajasza*, w kolejnych rozdziałach od 24. do 27. tej księgi przedstawiono w skali ogólnoświatowej punkt szczytowy klęski wrogów Boga oraz wyzwolenie ludu Bożego.

Dlaczego opis dokonany przez Izajasza, a dotyczący zniszczenia ziemi (zob. 24. rozdział *Księgi Izajasza*), jest podobny do Janowego opisu wydarzeń związanych z tysiącleciem/milenium po powtórny przyjsciu Chrystusa (zob. 20. rozdział *Apokalipsy Jana*)?

Podobnie jak to było w przypadku 13. i 14. rozdziału *Księgi Izajasza*, pewne elementy historycznego Babilonu odnoszą się do późniejszych potęg, a *król babiloński* oznacza połączenie ziemskich władców ze złą siłą stojącą za nimi — szatanem. Zatem przesłanie o upadku Babilonu (zob. Iz 21,9) może zostać powtórzone stulecia później (zob. Ap 14,8; 18,2). Szatan natomiast zostanie ostatecznie unicestwiony po powtórny przyjsciu Chrystusa (zob. Ap 20,10). Jak zniszczenie starożytnego Babilonu było dniem sądu, czyli „dniem Pana” (Iz 13,6.9), tak i nadchodzi inny „wielki, straszny dzień Pana” (Jl 3,4; zob. Ml 3,23; por. So 1,7).

Także 24. rozdział *Księgi Izajasza* zawiera wizję proroka przedstawiającą sytuację, w której „zarumieni się księżyc, a słońce się zawstydzi, gdyż Pan Zastępów będzie królem na górze Syjon i w Jeruzalemie” (Iz 24,23). Izajasz przypuszczalnie sądził, że wizja ta odnosi się do ziemskiej Jerozolimy, ale *Apokalipsa Jana* wyjaśnia, że spełnienie tej zapowiedzi nastąpi dopiero w Nowym Jeruzalem (zob. Ap 21,2). „A miasto nie potrzebuje ani słońca, ani księżycy, aby mu świeciły; oświetla je bowiem chwała Boża, a lampą jego jest Baranek” (Ap 21,23).

Czy Bóg naprawdę unicestwi bezbożnych?

Przeczytaj Iz 28,21, gdzie Boże dzieło zniszczenia zostało określone jako „dziwna (...) praca”. Jest to dziwne działanie dla Boga, gdyż On nie chce tego uczynić, ale jednak jest to Jego dzieło i Jego praca. To prawda, że grzech nosi znamiona samozagłady (zob. Jk 1,15). Ale ponieważ to Bóg ma ostatecznie moc nad życiem i śmiercią, to On określi czas, miejsce i sposób ostatecznego unicestwienia (zob. 20. rozdział *Apokalipsy Jana*). Tak więc bez sensu jest twierdzenie, że On położy kres przekleństwu grzechu wyłącznie w bierny sposób, pozwalając jedynie, by zgodnie z zasadą przyczyny i skutku wszystko dokonało się samoistnie w naturalny sposób.

W Iz 24,1-27,13 widzimy to, co zostało odzwierciedlone w całej Biblii, iż bez względu na cierpienie, ból i straty, jakich doświadczamy obecnie, ostatecznie Bóg i Jego dobroć zatriumfują nad złem. Co jest jedyną rzeczą, jaką możemy zrobić, by mieć udział w tym ostatecznym zwycięstwie? Zob. Prz 3,5-7; Rz 10,9.

DO DALSZEGO STUDIUM

„Ktoś zapyta:

— Jak to jest? Czy zbawienie otrzymujemy przez spełnienie jakichś warunków?

Otóż nie przez spełnienie jakichś warunków przychodzimy do Chrystusa.

— A gdy przysłiśmy do Chrystusa, jaki warunek jest nam stawiany?

Tym warunkiem jest to, byśmy przez żywą wiarę trzymali się zupełnie i całkowicie mocy krwi ukrzyżowanego i zmartwychwstałego Zbawiciela. Gdy to czynimy, wykonujemy uczynki sprawiedliwości. Jednak gdy Bóg wzywa grzesznika na tym świecie i zaprasza go, nie stawia mu warunków. Pociąga go i zaprasza do Chrystusa, ale nie mówi:

— Teraz musisz zareagować, by przyjść do Boga.

Grzesznik po prostu przychodzi, a gdy przychodzi i widzi Chrystusa wywyższonego na krzyżu Golgoty, wyraźnie ukazanego mu w jego umyśle przez Boga, wówczas opanowuje go miłość, która przekracza ludzką wyobraźnię⁴¹.

PYTANIA DO DISKUSJI

1. Zastanów się nad powyższym cytatem Ellen G. White. Przeczytaj go w kontekście środowowej części lekcji. Co autorka chciała przez to wyrazić? Zwróć uwagę w tym cytacie na dwa elementy chrześcijańskiego doświadczenia: wiarę i uczynki. Jakiego rozróżnienia dokonała autorka między nimi?

2. Dlaczego pycha i zuchwalstwo są tak niebezpiecznymi grzechami? Dlaczego tak trudno je odrzucić? Czy jest dlatego, że z natury zaślepiają człowieka na potrzebę wyzbycia się ich? Jeśli jesteś pyszałkiem, to wstawiasz sobie, że wszystko jest z tobą w porządku, a więc nie musisz nic w sobie zmieniać. Jak patrzyenie na ukrzyżowanego Chrystusa jako jedynego Zbawiciela leczy nas z pychy i bezczelności?

3. Czy Izajasz widział jakąkolwiek nadzieję dla ludzi z innych narodów? Zob. np. Iz 25,3.6; 26,9; por. Ap 19,9.

PODSUMOWANIE

Izajasz rozumiał, że gdy Babilonia pokona Asyrię, to następnie przyjdzie czas także na Judeę. Jednak widział także, że wbrew nadludzkiemu władcy ciemności tego świata (zob. Ef 6,12) — działającemu za pośrednictwem ludzkich wrogów Boga i roszcującym sobie pretensję do zajęcia miejsca Boga — prawdziwy Bóg i Stwórca wszechświata ostatecznie zwycięży i zaprowadzi wieczny pokój na naszej udręczonej planecie.

⁴¹ Ellen G. White, *Manuscript Releases*, t. 6, Silver Spring 1990, s. 32.